

Stan. Graczykowski

zmarł w wieku 35 lat, ośmioro dzieci, 3 dzieci pozostawiając w głębokim żalu trzech braci i dwie siostry. Zmarły był dobrym katolikiem. Pochodził z Polski. Do Brazylii przybył mając 27 lat. Pogrzeb przy licznych udziałach rodziny i znajomych odbył się dnia 29-go grudnia w Kurytybie.

Wszystkim, którzy wzięli udział w oddaniu Zmarłego ostatniej przysługi, składa serdeczna Bóg zapłać, oraz zaprasza na Mszę św., która odbędzie się 4-go stycznia, w sobotę, o godzinie 7mej rano, za zmarłego w kościele Św. Wincentego a Paulo, Kościoły Misjonarzy przy Aven. Jayme Reis 583

Rodzina.

Związek Polski

W KURYTYBIE Zarząd Związku Polskiego podaje do wiadomości wszystkich członków, że walec roczne zebranie odbędzie się dnia 12-go stycznia 1926-go roku, o godzinie 2-jej popołudniu. Na porządku dziennym: Sprawozdania z ub. roku i wybór Nowego Zarządu na rok 1926. Uprasza się o liczny udział. W imieniu Zarządu: Sekretarz: Franciszek Sielski.

Tabaki tureckie od 700 rs. Fumy kręcone w 3 ech gatunkach Nożyki od 18500 do 185000. Aparaty do golienia 8\$-10\$200. Brzytwy od 18000, Pendzle do golienia 2\$800, 3\$ 6\$500. Mydła do golienia od 1\$000.

CHARUTARIA LIBERTY HURT. Praça Tiradentes 305 DETAL

Jest do sprzedania

nowy bungalow murywany zbudowany w stylu nowoczesnym, przy przystanku autobusowym Mercedes, wraz 14 drzewami owocowymi z wielkim ogrodem, studnią i zabudowaniami. Zgłaszać się można przy Rua Conselheiro Barradas 11 95 - Kurytyba.

A Empresa Autoviação

Campo Largo - Curitiba Podaje Sz. Publiczności do wiadomości, że zwiększył linię omnibusową ażebym zadowolić pasażerów. Rozkład jazdy: Z Kurytyby z Praça Tiradentes do Campo Largo wyjeżdża pierwszy omnibus o godz. 8 rano; drugi zaś o 3 godzinie a trzeci o 5 godzinie po południu.

Z Campo Largo do Kurytyby wyjeżdża pierwszy omnibus o 6 i pół 8 i pół z rana a po południu o 3-jej godzinie.

W NIEDZIELE z Campo Largo z miejsca Hotel Brasil, wyjeżdża do Kurytyby o 4-jej godzinie po południu zaś nie jedzie o 3-jej godzinie jak to było dawniej.

Rozkład jazdy z Kurytyby nie jest zmieniony. Wrócić będzie kursować nowy omnibus wygodniejszy od poprzednich.

Przedsiębiorstwo Sowiezski.

Empreza Constructora Universal Ltda.

Table with 2 columns: amount and result. 12450 - 1 wygrana, 22450 - 2 wygrana, 32450 - 3 wygrana, 42450 - 4 wygrana, 52450 - 5 wygrana, 2450 - tysiącznik, 450 - setna, 50 - dziesiątka, 0 - końcówka 1 wygrana, 0 - końcówka 2 wygrana. Następna wygrana w dniu 26-go grudnia. Proście o prospekty przy ul. de Novam. Nr. 384 - Curitiba.

Dr. Dante Romanó

AKUSZER - OPERATOR Profesor Operator Uniwersytetu. Były asystent szpitali berlińskich. Leczy syfilis, drogi moczowe; djatermja. Klinika dla Panien. Leczy sztucznymi promieniami słonecznymi ultrafioletowem. Konsultorium: Farmacia Minerva (na 1-szym piętrze) od godz. 1 do 3-jej po południu. Praça Tiradentes 554. Rezydencja: Praça Senador Correia 4

PALACIO

DZIŚ A Noite Nupcial

Aktorzy: Gary Cooper, Anna Sten i Ralph Bellamy.

W NIEDZIELE: A Mulher de Vermelho

Aktorzy: Barbara Stanwyk, Gene Brymond, Genevieve Tobris, Jonh Eldrege.

Wytwórnia WARNER FIRST.

Baczność! Uwaga!

Nowy i duży wybór książek do nabożeństwa w wszelkich oparach i cenach.

Obrazy religijne każdego rozmiaru - Różańce, Szkaplerze, Medaliki, Obrazy do książek do nabożeństwa, Lichtarze, Krzyże i figury do kaplic kościelnych i domo wych, papiery jedwabne i inne rozmaitego koloru na chojnkę oraz do oprawy książek i t. d. Tabliczki, zeszyty szkolne, ołówki kolorowe, farby do malowania, piórnik, cykle i t. d.

Korzystajcie z okazji! Wszelka sprzedaż po cenach zniżonych. Drukarnia, Introligatornia i Fabryka pieczęci gumowych oraz metalowych. C. E. SCHULZ & COMP. (Cezar Schulz)

Rua Barão do Serro Azul 66-72 Curitiba, Estado do Paraná.

Casa Jaragua

Telefon 403 Avenida João Pessoa, róg Ermilino de Leão - Curitiba. Skład serów, masła, wędlin, najrozmaitszego gatunku, jaj, szynek, salami i t. p. Artykuły te są sprowadzane z najtańszych i najlepszych fabryk. Artykuły pierwszorzędne Ceny są bardzo niskie.

JACEK DRONLEWICZ

Lekarz-Dentysta w Kurytybie. Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Zęby sztuczne, z podniebieniem i bez w zlocie i kauczuku. Wykonanie pierwszorzędne. Ceny niskie. Rua Monsenhor Celso Nr. 148 piętro (Primeiro de Março).

ROLNICY

Plugi, radła, obsypniki, sieczkarnie, młynki do kukurydzy, siekiery, sierpy, motyki, foisy, szpadle, łopaty, artykuły chemiczne jak: siny kamień, bisulfareto de carbono i t. p. znajdźcie zawsze w najlepszych jakościach i po przystępnych cenach w składzie firmy:

PARANPOL (Emiliano, Kimak & Companhia)

Praça Coronel Enéas 48 - Telefon 1-7-6-1 Caixa postal, 111 CURIYBYA

APTEKA „TIRADENTES“

Aptekarz KUNO KLEEMANN Kurytyba - Praça Tiradentes 398 - Telefon 1084

Bogaty skład nowo sprowadzonych artykułów drogerijnych i aptecznych, krajowych i zagranicznych, perfumerji, mydełek, artykułów gumowych, aniliny i t. d. - Recepty lekarskie wykonuje się sumiennie i po cenach umiarkowanych.

W aptece tej udziela kilku lekarzy porad lekarskich. MÓWI SIĘ I PO POLSKU.

Rodolpho Strobel

IMPORTOWIEC PRAÇA CORONEL ENÉAS Nr. 119 - Paraná Kurytyba - Telefon 197.

Wielki skład: Wapna, Cegiel, Posadzek, Dachówek Francuskich płaskich i okrągłych, Piasku Cementu, Bur kamiennych różnej wielkości. Sprowadza wprost z najlepszych i najtańszych Fabryk zagranicznych. Sztaby żelazne do betonu do budowl nowoczesnej. Cement, oleje, farby, pokosty, oraz wszelkie przyrządy do ustępów, kafle, rury galvanizowane, dachówki ogniotrwałe.

Mydła toaletowe od \$500.

Szczotki do zębów od 1\$500, Turecka tabata w listkach kilo 12\$000, Puglarysy od 3\$500, Grzebień od 1\$000, Zarówki 1\$800, 2\$200, 2\$500, 3\$500; Lampki na 5 świec 2\$200. Cuias e bombas para chimarrão. FLORECKI - Praça Tiradentes 305

Dr. Carlos Moreira

Profesor fakultetu medycznego Specjalista chorób oczu, uszu, nosa, gardła. - Konsultorium: Avenida João Pessoa 68, nad apteką Avenida od 10-11 i od 3-5 po południu. Rezydencja: Visconde de Nacar 809 Telefon 8-8-8.

Ks. Franciszek Sokół

GAWĘDY O WSZYSTKIEM

XII. Amen! Amen z gawędami o Peru. Koniec i szlus. Może kiedyś, kiedyś, po śmieci Andrzeja Szkoło wrócę jeszcze do tego ciekawego (dla mnie) opisu, że jednak Szkoło zdaje się być chłopem w sile wieku, nie wielką mam nadzieję abym go przeżył. Srodze i głęboko zranili Szkoło moje gołębie serce, bo sam osądziłem zaczął i spokojni czytelniczy »Ludu« czy bez rany w sercu można czytać taki list jakiego onegdaj nadesłał mi pan Andrzej: »Zwiedziłem się gdzie miszkocie i kęć wam napisać, że wasze bajfury o perze już nam stoją kością w gardle. Niby co nas pera obchodzi? Kiedy już zakolewa si wam pisac do piszcie o nos ciekawości u nas do ploruna. Tysz wołamy czytać o wolne albo o lnszych strasznościach a chwosty perskie nos ni cka-wiła bo mamy brazylijskich chwostów powyżej nosa. Kapinujemy i kapinujemy i nic. Ciagle są i coroz więcy. Tysz do pera nikt z nos ni pojedzie bo roz ni ma głupich a drugi roz choćby byli głupi to ni mo wentynów a o milach to tylko w gazytach pisza. Za co pojedzie? Kiedyś Antonio gZyk wracał z wendy nad ranem i wpod w dziurze w ser-tonie. Widziół w dziurze pełno zioła, że był kapkę słaby prze-spał się w dziurze bo chciał zło-to zabrać ale kiedy się zbudził zobaczył że zioło dlabił wziął a zostawił błoto. I tak u nos ze szczykiem, myślisz że mosz zło-to w garści a mosz guzik. Za co pojedzie do tego pera? Piszcie o strasznościach bo to pewni-klem lud podróżował przez wos a nie perskie gawędy nie warte trzech milów od chłopca. Tysz bakaszery nie daleki świat ni piszcie więc nic złego o nos bo jest nos cały komitet który boja

naależy mi się jakieś ziarenko polechy i mlouta wesołości a sławię konia z rzędem że Zjazd ten, jak każdy zjazd i zjazd będzie miał i weselsze chwile okrom ponurych i niko go obchodzących sprawozdań zarządu, spraw-dzań mandatów i... dobry Boże! aż mnie trzęsie; »odczytania i przyjęcia protokołu«. Z prawdziwą przyjemnością przypomniał sobie jeden wesoły momentek z walnego zebrania C. Z. P. tego roku, wesoły i odrobina proro-czy, a miał on się tak: Pewnego późnego popołudnia, pod wieczór już prawie, zebrani delegaci C. Z. P. byli i głodni i zmęczeni i podejrzewam, że nie w świetnych humorach. A tu ro-boty przed nimi moc ale... moc. Szło teraz o to czy zebrani mają dalej pracować czy też pójść c przegrzyć. Jeden z delegatów, mniej zdaje się głodny od lnszych, w porywającej mowie wyzwa-głodnych i zmęczonych i podraż-nionych towarzyszy do wytrwa-nia w sali posiedzeń. Kończy przemowę wnioskiem pracy do upadłego chociażby aż do wy-czerpania... porządku dala obrad. Stabił albo powiem otwarcie: wyocerpani głodem delegaci nie mieli już siły sprzeciwić się wnio-skowi, mniej głodni znaleźli się-jeszcze dość siły aby podnieść rękę w górę, wniosek więc prze-szedł jedno-ręcznie i rozpoczęto pracę. W trzy minuty i dwie se-kundy po przyjęciu tego wniosku któryś z delegatów C. Z. P. ocknąwszy się nakoniec z głębo-kiego zdumienia w łakie popadł na widok kilkudziesięciu ludzi świadomie przystępujących do niepotrzebnej głodówki! popro-sił o głos w sprawie formalnej i postawił pod głosowanie wio-sek aby zebrani jednak i prze-dzieć poszli... jeść. Wniosek znów jedno-ręcznie przeszedł i nawet został natych-miast i skrupulatnie przez Zjazd wykonany.

Takie rzeczy lubię. To i weso-sole i życiowe. Co sobie zawra-cać głowy przyjętym wnioskiem gdy przeciwny okaże się... mil szym. Przeczuję iż i na Zjeździe Oświaty będą mile rzeczy dla nieuprzedzonego. Program który mam przed sobą zdaje się zapo-wiadać plorunującą robotę bo proszę: o dziesiątej rano będzie Msza św. i kazanie a już o dzie-siątej i pół, w trzydziśo! zatem mlout później delegaci będą wi-tali i sprawdzani w sali gmachu Twa- nieboszczyka króla Jagiel-ty. Dodam nawlasem iż dobrze za król Jagiełło już nie żyje bo nigdyby nie uwierzył w ten punkt programu. Czuję, czuję, że będą na tym Zjeździe i lnsze dobre rze-czy i gdybym był pewnym daly Zjazdu iż że szurasko będzie mi-łsze jak na świecie w Kandydale zaryzykowałbym parę milów na autobus z Tiradentes albobym na nogach »przejechał się« do Abranches (na Zjazd nie wolno iść pieszo). Z tego co dotychczas napisa-łem widzisz panie Andrzeju Szko-ło, że aozkolwiek o nowiny z Bra-zylii nie wielka sztuka, wszystkie one jednak są mocno niepewne. Bo patrz: 1. »Lud« ogłasza, że Zjazd bę-dzie 12 stycznia i zaraz ogłasza, że będzie 18 stycznia. 2. C. Z. P. uchwala pracować a idzie... jeść. 3. Pedro Pereira nie może so-bie wcale, ale zupełnie wcale przypomniać ile z tego żon umar-ło a ile jeszcze żyje. 4. Miała być pogoda a jest deszcz. 5. Ab'lszyńcyżycy jeszcze nie zajęli Rio de Janelro ani nawet Rzymu i nie wiadomo czy co zaj-mą wogóle. 6. Zasadziłem ogórki, a wyszły z ziemi chwasty. 7. Zasadziłem marohew a wy-szła z ziemi gąsienica i pożarła kapusie.

8. Zasadziłem kalafiory i po-kazuje się, że ten gatunek owo-cuje w czwartym dopiero roku i że należy go przesyłać na zimę do Paranagua. Tak! tak! Nie ma żadnej pe-wności w Brazylii a już najmniej jej w Paranie. (Dokończenie nastąpi.)

Ze świata

ŚMIERTELNA WALKA LOTNIKA Z... DZIKA KACZKA

W Cieśninie Georgji dzielącej wy-spę Vancouver od Kolumbji brytyl-skiej, wydarzyła się niezwykła ka-tastrofa. Do wodnopłotawca wzno-szącego się nad oceaną wpadła dalka kaczka, która zaatakowała pilota. Lotnik stracił równowagę i spadł z samolotem do morza. Lotnik poniósł śmierć.

ŚMIERTELNY PROSZEK DO PIECZENIA

W San Francisco politoła prowa-dził dochodzenia w sprawie maso-wego zatrucia proszkiem do piecze-nia. Dotąd stwierdzono 20 wypad-ków ciężkiego zatrucia, z których trzy miały przebieg śmiertelny. W związku z tem aresztowano trzech handlarzy żydowskich, któ-rzy sprzedawali proszek do piecze-nia po niesłychanie niskiej cenie. Do mieszańców wystosowano ostrze-żenie.

PROFESOR ZDAWAŁ EGZA-MIN ZA SWEGO UCZNIA

W Bombaju (Indje angielskie) między leoz sławny iuz profesor ma-tematyki na uniwersytecie w Bom-baju został skazany na rok więsie-nia za to, że stanął do egzaminu w miejsce jednego ze swych uczniów. Profesor nałożył sobie czarne okulary i przyprowadził fałszywe wa-sy, aby go nie poznano. Nagle pod-czas egzaminu, że przykrojone wa-sy odpadły i cała sprawa wyszła na jaw.

W SĄDZIE

Sędzia: - No, przynaj się pan wreszcie do winy... Oskarżony: - O nie, panie są-dzi. Mowa obrońcy przekonała mnie także o mej niewinności.

slusznosci swej sprawy. Niezwykly wyzywajacy wyglad apostolow...

Badacze pisma sw. wydaja szereg dzieł które pod pokrywką apostołstwa...

OBYWATELSTWO POLSKIE

Z Warszawy donoszą:—Osoby, które utracily obywatelstwo polskie na skutek uzyskania obywatelstwa obcego...

Wyjątek stanowią jedynie osoby, które przez zamążpójście za cudzoziemca utracily obywatelstwo polskie...

PORT HANDLOWY GDYNIA

Tymczasowa Rada Portu w Gdyni w dniu 3-go grudnia rozważala rządowy projekt...

Sprawę wyodrębnienia portu z pod bezpośredniej administracji państwowej poruszano już oddawna...

Z Brazylii

NOMINACJA BISKUPÓW Biskupem diecezji Cafelandji został zamianowany ks. Biskup Henryk Cezar Ferdynand Mourão...

BRAZYLJA MA 14 MIAST PO STO TYSIĘCY MIESZKAŃCÓW Według ostatniej statystyki Brazylja posiada 14 miast z ludnością ponad 100 tysięcy mieszkańców...

Prawa żydów do Palestyny

(Dokóńczonle ze strony 1-szej)

Żydzi w stwierdzeniu swych praw do Palestyny powołują się nawet na samego Boga: «Od niego prawo do Ziemi Obiecanej otrzymaliśmy»...

Żydzi mają do Palestyny jedynie takie prawo, jakie ma każdy człowiek do osiedlenia się wszędzie, gdzie zapagnie...

dną potęgą ani deklaracje czy ugody mocarstw dzisiejszym mieszkańcom Palestyny na korzyść żydostwa odebrać nie mogą...

Przedwczesna nasza radość z masowej emigracji Żydów z Polski do Palestyny; raz że ich tam nie chcą, jako elementu niepożądanego...

Belem 311.253; Bello Horizon te 167.710; Fortaleza 143.277; Santos 135.000; Campinas...

KURYTYBA

ODJAZD KONSULA KULIKOWSKIEGO DO POLSKI Dziś rano, pociągami przez Paranaguá, odjechał do Polski konsul Dr. Czesław Kulikowski...

Kierownictwo Konsulatu Generalnego aż do czasu przyjazdu nowego konsula generalnego dr. Gieburowskiego będzie sprawował wice konsul Grujka...

Rio Grande do Sul W JEDNYM DNIU 65 ŚLUBÓW Z Porto Alegre donoszą, że ubiegłej soboty zawarto w stolicy Rio Grande do Sul 65 ślubów...

NOWE WŁOSKIE ZAMÓWIENIA Rząd włoski zamówił w Rio Grande do Sul, oprócz poprzednio już skonstruowanych 22.000 tonn, jeszcze 3.000 tonn mięsa suszonego...

São Paulo WYRODNY SYN NAPADA NA RODZIOŃ W miejscowości São Romão...

no, Gustaw Grota na czelo dziesięciu bandytów napadł na fazendeiro swych rodziców...

Policja ujęła krwawych bandytów. Skoro zapytano wyrodnego syna o powód tych strasznych morderstw...

Z CAŁEJ BRAZYLJI W KILKU SŁOWACH

— Ekspres paulistański przyjechał wczoraj do Kurytyby z opóźnieniem 15 godzin.

— W Banku Brazylijskim znajduje się zapas złota na 15 tonn; w ubiegłym roku Bank Brazylijski nabył 603 kg. złota.

— Policja paulistańska wydalila z kraju kupca portugalskiego, Antoniego de Araujo Ribeiro zamieszanego w ostatnich rozruchach komunistycznych.

— Bank Brazylijski ustala cenę złota na 20\$000.

ELIXIR 914

używając go zauważa siępo kilku dniach: 1) Krew czysta, wolna od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia...

Prezydent Republiki podpisał dekret, w którym unieważnia dyplomy oficerskie 23 oficerom zamieszanym w rozruchach listopadowych...

Ostatnie wiadomości

— Minister Przemysłu i Handlu rozwiázal 80 karteli. — Ekspert polskiego węgla do Włoch został wstrzymany...

— Rada Ministrów zatwierdziła projekt założenia Muzeum Marszałka Piłsudskiego w Belwederze.

— W Krakowie robotnik Stanisław Słonina skazany został na 8 miesięcy więzienia za bluźnierstwo — przeciw religii.

— W Warszawie zmarł przeżywszy 100 lat Jan Wojtkiewicz, weteran 1863 roku, sybirak, odznaczony krzyżem niepodległości.

— Austerja ogłosiła amnestję dla przestępców politycznych.

ROZPOCZECIE ROKU SZKOLNEGO W SZKOŁACH SIÓSTR RODZINY MARJI W KURYTYBIE Rok szkolny w szkołach Sióstr Rodziny Marji przy ulicy Aquil...

chodzenia z epoki kamiennej. — Prasa niemiecka stwierdza, że polityka Anglii od wybuchu wojny afrykańskiej ma dwa oblicza...

Odpowiedzi Redakcji

— P. Konst. Briski — List pieniężny otrzymaliśmy; dziękujemy. — P. P. Lisowski — Pieniądże przesłane przez Bank otrzymaliśmy; dziękujemy.

— P. St. Muszkowski — List pieniężny otrzymaliśmy; dziękujemy. — P. Józef Kwiatkowski — List pieniężny otrzymaliśmy; dziękujemy.

— P. Adam Piwarski — Pieniądże za „Lud“ rok 1934 i 1935 otrzymaliśmy od p. Antoniego Firakowskiego; dziękujemy.

Miasto KURYTYBA

rozrasta się z ziemią rok rocznie drożej. Kto kilkanaście lat temu zakupił loty ziemi za bagatele...

Poszukuje się NAUCZYCIELA

Towarzystwo «Kazimierza Przemyskiego» w Marumbi dos Elias. Poszukuje Nauczyciela, Katolika...

ZE ŚWIATA

— Austerja ogłosiła amnestję dla przestępców politycznych. — Salluhtman (Kaukaz) dokonano odkrycia szkieleta, po-

Stan. Graczykowski

zmarł w wieku 93 lat, osterocajca...

Wszystkim, którzy wzięli udział w oddaniu...

Rodzina.

Związek Polski

Zarząd Związku Polskiego podaje do wiadomości...

Na porządku dziennym: Sprawozdania z ub. roku...

Uprasza się o liczny udział.

W imieniu Zarządu: Sekretarz: Franciszek Slesiak.

Tabaki tureckie od 700 rs.

CHARUTARIA LIBERTY

HURT. Praça Tiradentes 305 DETAL

Jest do sprzedania

nowy bungalow murowany zbudowany w stylu nowoczesnym...

Zgłaszać się można przy Rua Conselheiro Barradas 1195 - Kurytyba.

Ks. Franciszek Sokół

GAWĘDY O WSZYSTKIEM

Amen! Amen z gawędami o Peru. Koniec i szlus. Może kiedys, kiedys, po śmierci...

A Empreza Autoviação

Campo Largo - Curitiba. Podają Sz. Publiczności do wiadomości...

W NIEDZIELE z Campo Largo z miejsca Hotel Brasil...

Wkrótce będzie kursować nowy omnibus...

Przedsiębiorstwo Sowieżski.

Empreza Constructora Universal Ltda.

Table with 2 columns: amount and description (e.g., 12450 - 1 wygrana)

Następna wygrana w dniu 26 go grudnia.

Dr. Dante Romanó

AKUSZER - OPERATOR. Profesor Operator Uniwersytetu.

Leczy syfilis, drogi moczowe; djatarmia.

Klinika dla Panien. Leczy sztucznymi promieniami...

Konsultorium: Farmacia Minerva (na 1-szym piętrze) od godz. 1 do 3-ciej po południu.

Praça Tiradentes 554. Rezydencja: Praça Senador Correia 4.

PALACIO

DZIS A Noite Nupcial

Aktorzy: Gary Cooper, Anna Sten i Ralph Bellamy.

W NIEDZIELE: A Mulher de Vermelho

Aktorzy: Barbara Stanwyk, Gene Brymond, Genevieve Tobris, John Eldreg.

Wytwórnia WARNER FIRST.

Baczość! Uwaga!

Nowy i duży wybór książek do nabożeństwa w wszelkich oprawach i cenach.

Obrazy religijne każdego rozmiaru - Różańce, Szkapierze, Medaliki, Obrazki do książek do nabożeństwa...

Korzystajcie z okazji! Wszelka sprzedaż po cenach zniżonych.

C. E. SCHULZ & COMP. (Cezar Schulz)

Rua Barão do Serra Azul 66-72 Curitiba, Estado do Paraná.

Casa Jaragua

Telefon 403 Avenida João Pessoa, róg Ermilino de Leão - Curitiba.

Skład serów, masła, wędlin, najrozmaitszego gatunku, jaj, szynki, salami i t. p.

JACEK DROMLEWICZ. Lekarz-Dentysta w Kurytybie.

Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Zęby sztuczne, z podniebieniem i bez w złocie i kaukuczku.

ROLNICY

Plugi, radła, obsypniki, siewczarnie, młynki do kukurydzy, siekiery, sterpy, motyki, folsy, szpadle, łopaty, artykuły chemiczne...

PARANPOL

(Emiliano, Kimak & Companhia) Praça Coronel Enéas 48 - Telefon 1-7-6-1 Caixa postal, 111

CURITYBA. Używajcie do pisania najlepsze polskie pióra Wasilewskiego

APTEKA „TIRADENTES“

Aptekarz: KUNO KLEEMANN Kurytyba - Praça Tiradentes 398 - Telefon 1084

Bogaty skład nowo sprowadzonych artykułów drogerijnych i aptecznych, krajowych i zagranicznych, perfumerji, mydełek, artykułów gumowych, aniliny i t. d.

W aptece tej udziela kilku lekarzy porad lekarskich. MÓWI SIĘ I PO POLSKU.

Rodolpho Strobel

IMPORTOWIEC PRAÇA CORONEL ENÉAS Nr. 119 - Paraná Kurytyba - Telefon 197.

Wielki skład: Wapna, Cegieł, Posadzek, Dachówek Francuskich, piasków i okrągłych, Piasku Cementu, Bur kamiennych...

Dr. Carlos Moreira

Profesor fakultetu medycznego Specjalista chorób oczu, uszu, nosa, gardła.

Rezydencja: Visconde de Nacar 809 Telefon 8-8-8.

należy mi się jakieś ziarenko pociechy i miłota wesołości...

Takie rzeczy lubię. To i w sole i życiowe. Co sobie zawracając głowę...

Przeczuwam iż i na Zjeździe Oświaty będą miłe rzeczy dla nieuprzedzonego.

Z tego co dotychczas napisałem wdzis panie Andrzeju Skoło, że oczkołwek o nowiny z Brazylii...

1. „Lud“ ogłasza, że Zjazd będzie 12 stycznia i zaraz ogłasza, że będzie 18 stycznia.

Wniosek znów jedno-ręcznie przeszedł i nawet został natychmiast i skrupulatnie przez Zjazd wykonany.

8. Zasadziłem kalafiora i pokazuje się, że ten gatunek owocuje w czwartym dopiero roku...

Taki taki! Nie ma żadnej pewnością w Brazylii a już najmniej jej w Paranie.

Ze świata

ŚMIERTELNA WALKA LOTNIKA Z... DZIKA KACZKA. W Cieśninie Georgji działo się wyśpę Vancouvera od Kolumbji brytyjskiej...

ŚMIERTELNY PROSZEK DO PIECZENIA

W San Francisco policja prowadzi dochodzenia w sprawie masowego zatrucia proszkiem do pieczenia.

PROFESOR ZDAWAŁ EGZAMIN ZA SWEGO UCZNIĄ

W Bombaju (Indje angielskie) młody lech sławny już profesor matematyki na uniwersytecie w Bombaju został skazany na rok więzienia...

W SĄDZIE

Sędzia: - No, przynaj się pan wroskole do winy... Oskarżony: - O nie, panie sędzio. Mowa obrońcy przekonała mnie także o mej niewinności.

Najlepszy prezent na gwiazdkę jest kort JEDWABIU z LOUVRE

Nic cię więcej nie ucieszy jak taki prezent! Jedwabie najmodniejsze po cenach dla każdego przystępnych.

Casa de Saude „São Francisco“

DOM ZDROWIA — KLINIKA PRYWATNA
DR. JORGE MEYER FILHO
Rua São Francisco N. 25 — Curitiba
Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach
zastosowanie sztucznego pneumatora X przy osobach cierpiących na płuca. —
Nowoczesny aparat Roetgens. — Diatermia. — Sztuczne promienie ultra fioletowe,
stoneczne, Zyskopia i t. d. — Przyjmuje od godz. 10-tej do 11 i pół i od 1-5

„Chargeurs Reunis“ i „Sud Atlantique“

JEDYNOLITA TRZECIA KLASA.
Kompanja ta sprzedaje bilety bezpośrednio do każdego miasta w Polsce i odwrotnie bilety z Polski do Brazylii. Stała bezpośrednia komunikacja z polskiego portu Gdynia z Brazylią i Argentyzną.
Doskonała organizacja przy sprowadzaniu rodzin ze wszystkich miast Europy Centralnej a szczególnie z POLSKI.
Informacje w języku polskim i brazylijskim udziela
P. TEOFIL G. VIDAL
CURITYBA — Rua Barão Rio Branco 209 — Paraná.

Apteka Tell DROGARIA Sigel Etzel & Cia.

Lekarstwa i preparaty krajowe i zagraniczne.
Vermicida Tell wróg robaków i glist.
Farby Tell najlepsze do farbowania ubrań i sukienek.
Fermento Tell ekonomiczne drożdże do ciasta i chleba.
Recepty lekarskie załatwia się rzetelnie i sumiennie.

Kawał ziemi urodzajnej zakupionej od

CIA. CERCADO LTDA.

zabezpiecza przyszłość rodziny.
Cena: 200\$ rs. — do 1\$000 za metr kwadratowy. Miejsowości znajdują się przy drodze brukowanej do São José dos Pinhães. Stała komunikacja automobilowa z Pracą Tiradentes. Informacji udziela:
Electro Brasil — Rua 15 de Novembro 529, Kurytyba.

Słynne lekarstwo HAEMATOGEN DRA HOMMELA

HAEMATOGEN D-ra Hommela działa ze skutkiem.

rozpowszechnione poczynione świecie już od 35 lat działa znakomicie przeciw: Anemii, Sklerozie, Suchości, Malarji, Neurastenji, grypie, febrze, zapaleniu płuc, szkarlatynie, odrze, chorobom kobiecym, skrofom, astenji i t. d.

Lekarstwo

Świnie!

Są do sprzedania ŚWINIE DO CHOWU, dobrej rasy od 10\$000 do 70\$000 za sztukę. Bliższych informacji udziela **JORGE A. BONACIF** przy drodze za Penitencjarją, w pierwszej Wendzie, po lewej stronie, na rogu, w miejscowości AHU DE CIMA.

Bank Francusko - Włoski na Południową Amerykę

KAPITAŁ ZAKŁADOWY Fes. 100 MILJONÓW
FUNDUSZ REZERWOWY Fes. 139 MILJONÓW
GŁÓWNA SIEDZIBA W PARYŻU
FILJE: Brazylija: S. Paulo — Rio de Janeiro — Santos — Curitiba — Porto Alegre — Recife — Rio Grande — Bahia.
ARGENTYNA: Buenos Aires — Rosario de S. Fé.
CHILE: Santiago — Valparaiso.
COLOMBIA: Baranquilla — Bogota.
URUGUAY: Montevideo.
Adresulcio wprost do Filji w KURYTYBIE, Rua 15 de Novembro Nr. 316. lub do jej Agencji w Ponta Grossa lub w Paranaguá.

leczy reumatyzm, bóle, piersiowe, bóle zębów uszu, neuralgię, kolki, świeże rany i t. p.

Lekarstwo używa się przez nacieranie

Jest do nabycia we wszystkich aptekach.

Świece woskowe kilo 8\$500.
Polskie nasiona na gramy, Polski chmiel, Kieszonki do fomy skórzane i gumowe, Tabaki do zywiania, Isqueiros od 2\$500 do 30\$000, Kamienie, kolka i t. d.
Sztylety od 2\$000.
FLORECKI — Pracą Tiradentes 305.

Janina Furmaniak Schmitdinger
Chirurg - Dentysta
Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki szybko, starannie i tanio.
Rua 13 de Maio 818, róg Trajana Reisa.

Dr. Carlos Heller

Praktykował w hamburskich i paryskich szpitalach. — Klinika ogólna.
Leczy specjalnie choroby skóry, wernyeczne, pęcherza i włośń.
Klinika dla dzieci. — Leczy zylaki oraz rany na nogach bez operacji.
Konsultorium: Nad apteką, Avenida przy Aven. João Pessoa 52. Przyjmuje od 12 do 1-szej i od godz. 4-jej do 6-jej.
Telefon 1-8-6-2
Rez. Rua Comendador Araujo 97
Telefon 424.

RASA OLBRYMÓW LEGENDA

Przed tygodniem odkryto w Ameryce, podczas kopania fundamentów pod jakiś budynek, szkielet człowieka niezwyklej wielkości. Uczeń, który zainteresował się tą sprawą, twierdzi, że niewątpliwie jest to szkielet człowieka z epoki przedhistorycznej, kiedy istniała rasa olbrzymów.
Czy hipoteza ta jest prawdziwa, trudno jest twierdzić, gdyż w czasach przedhistorycznych mogli doskonale obok ludzi o przeciętnym wzroście, istnieć poprostu ludzie nadmiernie wysocy, tak, zresztą, jak ma to miejsce i w czasach dalszych. Legendy starożytne głoszą co prawda o istnieniu ludzi anormalnie dużych zwanych gigantami. Owi giganci mieli według legendy greckiej zbudować się przeciwko Jowi szwiel i chcieli rzucić go z jego niebieskiego tronu. Jowisz pokrocił jednak zbudowanych, którzy rozproszyli się po świecie, ukrywając się w różnych krajach, a zwłaszcza w Egipcie.
Te legendy, jak również znalezione kości o niezwyklej wielkości sprawiły, że uczeni w XVIII stuleciu wysunęli hipotezę, jakoby przed wiekami istniała rasa ludzi nieprawdopodobnie olbrzymich, że z biegiem czasu ludzie rodziili się coraz mniejsi, aż w końcu doszli do tej miary wzrostu, jaka istnieje obecnie. Zwolennikami tej hipotezy, szczególnie był akademik nazwiskiem Henriot, który twierdził, że przodek Adam mierzył 123 stopy wzrostu — to znaczy mniej więcej 40 metrów. Nieco mniejszy był już Noe którego wysokość wynosiła tylko 30 metrów. Abraham patriarcha był wobec nich karzełkiem, gdyż miał wzrostu tylko 10 metrów, a zaś Mojżesz wysoki był na 4 metry.
Wszystkie te wywody straciły jednak na aktualności z chwilą, kiedy okazało się, że znalezione

kości nie są kośćmi ludzkimi, ale kośćmi zwierząt przedhistorycznych. Natomiast pewną jest rzeczą, że musieli istnieć i w przeszłości poprostu ludzie o nadmiernie wybujałym wzroście, tak, jak to ma miejsce i dzisiaj. I dziś zdarzają się fenomeny, ludzie wybujałi ponad przeciętną normę, co zresztą jest również objawem anormalności, tak samo jak zbyt niski wzrost liliputów. Niekiedy z olbrzymów przy zachowaniu doskonałych proporcji pośladają wzrost tak wysoki, że przeważnie występują w cyrkach jako niezwykle okazy.
Skąd pochodzą olbrzymi
Skąd pochodził ten nadmierny wzrost? Lekarz francuski Pierre Marie odkrył w r. 1886, że nadmierny wzrost jest objawem chorobowym. Dzisiejsza medycyna potwierdziła odkrycie doktora, nazywając tego rodzaju anormalność acromegalią. Skłonność do takiej anormalności przejawia się zazwyczaj w epoce najbardziej intensywnego rośnięcia, a mianowicie między 12 a 18 rokiem życia. Przedewszystkiem więc wtedy zaczynają się w anormalny sposób powiększać i grubieć dłonie, stopy stają się również nadmiernie duże, mięśnie uszne wydłużają się i grubieją wargi. Wyomagalloy są więc ofiarami choroby, która, jak wszystkie fenomeny organiczne jest wynikiem nienormalnego funkcjonowania pewnego gruczołu znajdującego się w czasie, który odgrywa zresztą w organizmie bardzo ważną rolę, gdyż czynność jego związane są z przetwarzaniem krwi.
Wskutek tego, że anormalny wzrost jest objawem chorobowym, wbrew wszelkim zewnętrznym pozorom olbrzymi są raczej słabi, nie zaś obdarzeni siłą, jakby się to pozornie mogło zdawać. Są pozatem wiali i większość z nich umiera przed 40-ym rokiem życia. Trzeba przytem dodać, że posiadają średnią inteligencję, skłonni są do melancholji, wpadają łatwo w gniew i nie czują zbyt wielkiego poćlugu do pracy. Ponieważ uczeni zainteresowali się żywo sprawą rasy olbrzymów, usiłowane przeprowadzić doświadczenia w kierunku otrzymania potomstwa ludzi obdarzonych nadmiernym wzrostem. Jednak z małżeństw zawartych wśród olbrzymów rodziły się dzieci o wzroście normalnym. Jako jeden z ciekawych szczegółów, należy dodać, że znacznie częściej spłyka się olbrzymów niż olbrzymki. Oprócz słynnej Niemki Marjanny, żoną była tylko jedna olbrzymka lady Amma.
Dzisiejsi olbrzymi
Bezwzględnie jednak największym wypadkiem i przykładem acromegalii jest niejaki Jan de Montastruc. W 25 tym roku swego życia mierzył on 2 m. 20 cm. i był człowiekiem dość silnym. Jednak od 37-go roku życia zaczął wyraźnie tracić siły, przy czym mialo miejsca niespotykane dotąd zjawisko, a mianowicie olbrzym zaczął się zmniejszać. Doszło do tego, że był olbrzym skurczony jak człowiek, mierzył tylko 1 m. 96 cm. Zmniejszył się więc prawie o ćwierć

metra. Przytem nie zmniejszała się długość rąk, które wskutek tego posiadały długość nieproporcjonalną i sylwetkę jego upodabniały do sylwetki wielkiej małpy. W dodatku miał on niesłychanie wielkie dłonie, co w sumie dawało odrażający widok.
Jeśli chodzi o rekordowy wzrost, to był cały szereg ludzi, którzy mogli pretendować do tytułu najwyższego człowieka na świecie. Słynni więc byli dwaj bracia Irlandczycy Charles i Pa-

trick O'Brin, z których jeden mierzył 2 m. 45 cm., a drugi 2 m. 55 cm. Jeszcze wyżsi od nich byli Chińczyk Chang i Rosjanin Maehnow, których wzrost wynosił 2 m. 85 cm. Najwyższy spośród olbrzymów produkujących się w musie hallach wysoki był na 2 m. 91 cm. Żaden jednak z żyjących olbrzymów nie przekroczył miary 3 m., co zresztą jest niczym wobec legendy o 40-metrowym wzroście proajca Adama.

Companhia de Terras do Norte Paraná

[Stacja kolejowa w Londrinie
ORLE
Druga Rezerwa Polska na ziemiach Komp. angielskiej Północnej Parany.
Zapełniwszy prawie w całości pierwszą rezerwę zwaną Wartą, gdzie ostatnie loty sprzedaje się po 500\$000 za akter, Kompanja zarzerwowała drugi Orle leży w odległości 14 kilm. od Londriny, miasta nowego, do którego kolej w niedługim czasie dotądzie i 8 kilm. od Arapongas także przysiętej stacji kolejowej, z którymi jest połączone pieszniemi drogami automobilowymi.
Orle leży w dorzeczu rzeki Pirapó, na wysokości 600 do 700 m. poziom nad poziom morza. Ziemia pierwszorzędna, z dobrą wodą, o wielkiej wydajności gatunkami drzew jak: peroba, cabritva, pau d'alto, cedr, palmito i wieloma innymi świadczącymi o urodzajności ziemi.
ORLE leży tak wysoko i nie posiadając bagien, niemożliwe mieć malarji.
Loty od 5 aktrów w zwyż po cenie 400\$000 za akter gotówką lub czteroletnie spłaty z 8 proc. rocznie od pozostałego kapitału.
Bliższych informacji udziela:
COMPANHIA DE TERRAS NORTE DO PARANÁ
S. Paulo, rua 3 de Dezembro 48, caixa postal 2771.
LONDRINA. Dyrekcja 162-je Kompanji.
CAMBARA. Paraná. — Ignacy Szankowski, główny agent tutejszej Kolonizacji polskiej, który wręcza bilety darmowe w Cambará i na Orle.
Zapraszamy wszystkich zwiedzić nasze Kolonie, bez obowiązku kupna z powrotnym biletem darmowym!